

Overzicht normen, richtlijnen en afkortingen relevant voor ISO 14001- en ISO 45001-certificatie

25 januari 2019

1 Achtergrond

Onderscheid kan worden gemaakt tussen normen/richtlijnen gericht op:

- het onderwerp van certificatie (milieu, G&VW en energie);
- de uitvoering van certificatie-werkzaamheden;
- de accreditatie van certificatie-instellingen.

Onderstaand wordt toegelicht door welke organisaties normen of richtlijnen worden opgesteld en welke normen of richtlijnen van belang zijn voor de onderwerpen waarop SCCM actief is.

In dit overzicht wordt niet ingegaan op wet- en regelgeving waar een organisatie op het terrein van milieu, G&VW en/of energie mee te maken heeft. Op [mijn.sccm](#) zijn overzichten en samenvattingen van de belangrijkste wet- en regelgeving op de verschillende terreinen beschikbaar. Mijn.sccm is toegankelijk voor organisaties waarvan het certificaat is geregistreerd bij SCCM, auditors van certificatie-instellingen en leden van CCvD's.

Certificatie-instellingen die een overeenkomst hebben met SCCM zijn verplicht het certificatieschema voor de betreffende norm te volgen. In de certificatieschema's van SCCM wordt uitgegaan van de in dit document gegeven normen en richtlijnen. Het certificatieschema geeft waar van toepassing een toelichting en/of interpretatie.

2 Organisaties die normen en richtlijnen opstellen

Normen en richtlijnen zijn afkomstig van verschillende bronnen:

- ISO (International Organization for Standardization) (zie www.iso.org)
- IAF (International Accreditation Forum) (zie www.iaf.nu)
- EA (European co-operation for Accreditation) (zie www.european-accreditation.org)
- RvA (Raad voor Accreditatie) (zie www.rva.nl)
- EU (Europese Unie)

ISO

Door ISO worden internationale normen ontwikkeld die vervolgens door normalisatieorganisaties op nationaal niveau worden overgenomen en gepubliceerd (NEN in Nederland). De nationale normalisatieorganisaties zijn betrokken bij de ontwikkeling van de ISO-normen. Conceptnormen worden in verschillende stadia van ontwikkeling in stemming gebracht. Elke nationale normalisatieorganisatie heeft dan een stem. De stemmen van de landen zijn gelijk in zwaarte. Door personen af te vaardigen naar vergaderingen van internationale normcommissies kunnen nationale normalisatieorganisaties ook aan de ontwikkeling van normen bijdragen.

Als voorloper op een norm worden door ISO ook ‘technical specifications’ gepubliceerd. Deze hebben de afkorting ISO TS. In dat geval is de norm nog niet gereed, maar kan deze al wel worden gebruikt. De verwachting is dat er binnen afzienbare tijd een norm verschijnt. Een ISO TS wordt ook gebruikt om reacties uit de praktijk te verkrijgen die kunnen worden gebruikt bij de afronding.

De ontwikkeling van ISO-normen loopt via een aantal stappen. Voordat er een definitieve norm is, worden ontwerpversies gepubliceerd. De eerste versie die wordt gepubliceerd is een zogenaamde CD (Committee Draft), de volgende stap is een DIS (Draft International Standard) en de laatste stap voor publicatie is de FDIS (Final Draft International Standard). Deze afkortingen staan ook in de titel van de norm.

ISO-normen kunnen door CEN (Normalisatie instituut op Europees niveau) worden overgenomen als Europese Norm (EN). Door CEN gepubliceerde EN-normen moeten door de normalisatieorganisaties in de lidstaten verplicht worden overgenomen. Bij ISO-normen zonder de EN-status zijn de normalisatieorganisaties in de lidstaten vrij deze wel of niet over te nemen en te publiceren.

ISO werkt nauw samen met IEC (International Electrotechnical Commission). Deze organisatie ontwikkelt normen op elektrotechnisch gebied. Bij een aantal normen is daarom de afkorting IEC opgenomen.

IAF

Nationale accreditatie-instellingen werken op internationaal niveau samen binnen het IAF. De samenwerking tussen nationale accreditatie-instellingen wordt geformaliseerd door zogenaamde MLA's (Multi Lateral Agreement). Deze samenwerking wil zeggen dat elkaars werk wordt geaccepteerd. Door het IAF worden richtlijnen opgesteld om de werkwijze van accreditatie-instellingen te harmoniseren. Deze richtlijnen bevatten vaak een interpretatie of nadere uitwerking van ISO-normen. IAF-richtlijnen zijn vaak bindend. In de titel van het document is dit aangegeven met MD (Mandatory Document). Ook belanghebbende partijen kunnen aan IAF-vergaderingen deelnemen en een inbreng leveren bij de opstelling van richtlijnen.

EA

EA is het samenwerkingsverband van accreditatie-instellingen op Europees niveau. Op het niveau van EA worden zogenaamde peer-reviews georganiseerd waarbij vertegenwoordigers van accreditatie-instellingen elkaar beoordelen. EA stelt richtlijnen op om de werkwijze van accreditatie-instellingen te harmoniseren. Wanneer er IAF-richtlijnen zijn, gaan deze voor. EA-richtlijnen zijn vaak een voorloper voor IAF-richtlijnen.

EU

De EU Verordening 765/2008 stelt eisen aan Europese lidstaten met betrekking tot de infrastructuur voor accreditatie. Belangrijk is daarbij dat elke lidstaat één accreditatie-instelling dient te hebben. Certificatie-instellingen kunnen zich alleen in de lidstaat waar deze gevestigd is laten accrediteren.

3 Normen en richtlijnen met betrekking tot certificatie milieumanagementsystemen

	EISEN AAN TE CERTIFICEREN ORGANISATIES	EISEN AAN CERTIFICATIE-INSTELLINGEN (WAAR ACCREDITATIE-INSTELLINGEN OP TOEZIEN)	EISEN AAN ACCREDITATIE-INSTELLINGEN
ISO	NEN-EN-ISO 14001	ISO 17021-1 / ISO 17021-2	ISO 17011
IAF		IAF MD 1, IAF MD 2, IAF MD 4, IAF MD 5, IAF MD 11	
EA		EA-7/04	
RvA			SAP C-005
EA			Verordening (EU) 765/2008

4 Normen en richtlijnen met betrekking tot certificatie G&VW-managementsystemen

	EISEN AAN TE CERTIFICEREN ORGANISATIES	EISEN AAN CERTIFICATIE-INSTELLINGEN (WAAR ACCREDITATIE-INSTELLINGEN OP TOEZIEN)	EISEN AAN ACCREDITATIE-INSTELLINGEN
ISO	NEN-ISO 45001 / OHSAS 18001	ISO 17021-1 / ISO 17021-10	ISO 17011
IAF		IAF MD 1, IAF MD 2, IAF MD 4, IAF MD 11, IAF MD 21, IAF MD 22	
EA			
RvA			SAP C-006
EA			Verordening (EU) 765/2008

5 Afkortingen

EA	European forum for Accreditation
EN	Europese Norm
CEN	Comité Européen de Normalisation. Europese normalisatie-organisatie
IAF	International Accreditation Forum
IEC	International Electrotechnical Commission. Deze organisatie ontwikkelt en publiceert algemene internationale normen voor elektrische componenten en apparatuur.
MD	Mandatory Document
MLA	Multi Lateral Agreement
RvA	Raad voor Accreditatie
SAP	Specifiek Accreditatie Protocol. Een door de RvA opgesteld document waarin de werkwijze van de RvA bij het accrediteren op een specifiek terrein is uitgewerkt.
TS	Technische specificatie

6 Titels van normen en richtlijnen relevant voor ISO 14001 en ISO 45001-certificatie

Algemeen managementsystemen

- NEN-EN-ISO/IEC ISO 17021-1: Conformity assessment - Requirements for bodies providing audit and certification of management systems Part 1: Requirements.
- IAF MD 1: Certification of multiple sites based on sampling.
- IAF MD 2: Transfer of Accredited Certification of Management Systems.
- IAF MD 4: The Use of information and communication technology (ICT) for auditing/assessment purposes.
- IAF MD 11: Audits of integrated management systems.

Milieumanagementsystemen

- NEN-EN-ISO 14001: Milieumanagementsystemen – Eisen met richtlijnen voor gebruik.
- ISO/IEC TS 17021-2: Conformity assessment - Requirements for bodies providing audit and certification of management systems Part 2: Competence requirements for auditing and certification of environmental management systems.
- IAF MD 5: Mandatory document for duration of QMS and EMS audits.
- EA-7/04: een toelichting van de European co-operation for Accreditation op het onderdeel naleving wet- en regelgeving binnen de ISO 14001-norm.
- SAP-Coo5: Specifiek Accreditatieprotocol voor ISO 14001 van de RvA.

G&VW-managementsystemen

- NEN-ISO 45001: Managementsystemen voor gezond en veilig werken – Eisen met richtlijnen voor gebruik.
- IAF MD 21: Migration to ISO 45001:2018 from OHSAS 18001:2007.
- IAF MD 22: Application of ISO/IEC 17021-1 for the certification of occupational health and safety management systems (OH&SMS).
- ISO/IEC TS 17021-10: Conformity assessment - Requirements for bodies providing audit and certification of management systems Part 10: Competence requirements for auditing and certification of occupational health and safety management systems.
- SAP-Coo6: Specifiek Accreditatieprotocol voor certificatie van arbomanagementsystemen van de RvA.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen. Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001 en ISO 45001.

Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante milieu- en arbowet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en gezond en veilig werken (SCCM)

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, januari 2019

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.